

Мінекономіки оприлюднило законопроект щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця

Мінекономіки [оприлюднило](#) проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця» ([завантажити](#)).

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця»

28.08.2021

Директорат розвитку ринку праці та умов оплати праці

[Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця»](#)

Додаткові матеріали

- [Порівняльна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця»](#)
- [Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця»](#)

Проект

Вноситься Кабінетом Міністрів України

Прем'єр-міністр

Д. А. Шмигаль

Закон України

Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі з процедур банкрутства (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 19, ст. 74)

1) абзац дванадцятий статті 1 викласти в такій редакції:

«кредитор - юридична або фізична особа, а також контролюючий орган, уповноважений відповідно до [Податкового кодексу України](#) здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у межах своїх повноважень, та інші державні органи, які мають вимоги щодо грошових зобов'язань до боржника; забезпечені кредитори - кредитори, вимоги яких до боржника або іншої особи забезпечені заставою майна боржника, а також центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю; конкурсні кредитори - кредитори за вимогами до боржника, що виникли до відкриття провадження у справі про банкрутство і виконання яких не забезпечено заставою майна боржника; поточні кредитори - кредитори за вимогами до боржника, що виникли після відкриття провадження у справі про банкрутство;»;

2) частину другу статті 12 доповнити пунктом 7-1 такого змісту:

«7-1) надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, витяг з реєстру кредиторів із зазначенням:

кредиторів, які мають право на виплати відповідно до статті 34-1 Закону України «Про оплату праці»;

даних про розміри погашених вимог таких кредиторів;

видів та розмірів вимог, що підлягають компенсації у випадку неплатоспроможності роботодавця;

розміру трьох середніх заробітних плат кредитора за дванадцять місяців, що передують місяцю, в якому порушено справу про банкрутство чи припинено трудовий договір у разі звільнення працівника до порушення зазначеної справи;»;

4) частину п'яту статті 41 викласти в такій редакції:

«5. Дія мораторію на задоволення вимог кредиторів не поширюється на вимоги поточних кредиторів, виплату заробітної плати та нарахованих на ці суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування, відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю та життю громадян, виплату авторської винагороди, аліментів, а також на вимоги за виконавчими документами немайнового характеру, що зобов'язують боржника вчинити певні дії чи утриматися від їх вчинення, вимоги центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.»;

5) частину третю статті 44 після абзацу дев'ятого доповнити новими абзацами такого змісту:

«протягом одного місяця з дня винесення судом ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство та введення процедури розпорядження майном

подати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, витяг з реєстру кредиторів із зазначенням:

кредиторів, які мають право на виплати відповідно до статті 341 Закону України «Про оплату праці»;

даних про розміри погашених вимог таких кредиторів;

видів та розмірів вимог, що підлягають компенсації у випадку неплатоспроможності роботодавця;

розміру трьох середніх заробітних плат кредитора за дванадцять місяців, що передують місяцю, в якому порушено справу про банкрутство чи припинено трудовий договір у разі звільнення працівника до порушення зазначеної справи.

До витягу додаються завірені копії особових рахунків таких кредиторів.»;

6) абзац другий частини четвертої статті 45 викласти в такій редакції:

«Вимоги кредиторів, заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, задовольняються в порядку черговості, встановленої цим Кодексом, крім вимог центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.»;

7) абзац чотирнадцятий частини другої статті 51 викласти в такій редакції:

«одержання кредиту для виплати всіх сум, належних працівникам боржника відповідно

до законодавства про працю, в тому числі тим, які звільняються згідно з планом санації, що відшкодовується відповідно до вимог цього Кодексу позачергово за рахунок продажу майна боржника;»;

8) абзац перший частини четвертої статті 51 викласти в такій редакції:

«4. У разі якщо планом санації передбачено звільнення працівників, праця яких не може бути задіяна під час його виконання, керуючий санацією до передбачуваного звільнення має подати первинній профспілковій організації відповідну інформацію, а також провести консультації з профспілками щодо вжиття заходів для запобігання звільненню, зведення кількості звільнених працівників до мінімальної або пом'якшення наслідків звільнення. Вихідна допомога та інші суми, належні працівникам відповідно до законодавства про працю, в такому разі виплачується за рахунок боржника або коштів від продажу майна боржника, або кредиту, одержаного для цієї мети.»;

9) частину п'яту статті 51 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Не може бути погіршено клас вимог щодо заборгованості із виплати заробітної плати, а також вимог центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.»;

10) абзаци дев'ятий і десятий частини першої статті 61 викласти в такій редакції:

«має право отримувати кредит для виплати всіх сум, належних працівникам відповідно до законодавства про працю, в тому числі тим, які звільняються внаслідок ліквідації банкрута, який відшкодовується згідно з цим Кодексом позачергово за рахунок коштів, одержаних від продажу майна банкрута;

з дня визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури повідомляє працівників банкрута про звільнення та здійснює його відповідно до законодавства України про працю. Виплата всіх сум, належних звільненим працівникам банкрута відповідно до законодавства про працю, провадиться ліквідатором у першу чергу за рахунок коштів, одержаних від продажу майна банкрута, або отриманого для цієї мети кредиту;»;

11) частину другу статті 66 викласти в такій редакції:

«2. Суми, належні звільненим працівникам боржника відповідно до законодавства про працю, виплачуються арбітражним керуючим у порядку та розмірах, встановлених законодавством про працю та зайнятість населення.»;

12) частину другу статті 114 доповнити пунктом 2-1 такого змісту:

«2-1) надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, витяг з реєстру кредиторів із зазначенням:

кредиторів, які мають право на виплати відповідно до статті 34-1 Закону України «Про оплату праці»;

даних про розміри погашених вимог таких кредиторів;

видів та розмірів вимог, що підлягають компенсації у випадку неплатоспроможності роботодавця;

розміру трьох середніх заробітних плат кредитора за дванадцять місяців, що передують місяцю, в якому порушено справу про банкрутство чи припинено трудовий договір у разі звільнення працівника до порушення зазначеної справи;»;

13) частину третю статті 121 доповнити пунктами 5 і 6 такого змісту:

«5) задоволення вимог центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.

6) задоволення вимог з погашення заборгованості із заробітної плати.»;

14) частину першу і третю статті 125 викласти в такій редакції:

«1. Не підлягають реструктуризації вимоги щодо виплати заробітної плати, борги боржника щодо сплати аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, щодо сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та щодо сплати інших обов'язкових платежів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.»;

«3. План реструктуризації боргів боржника затверджується господарським судом лише після повного погашення боргів боржника щодо сплати заборгованості із заробітної плати, аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, щодо сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та щодо сплати інших обов'язкових платежів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, якщо така заборгованість існує.»;

15) пункт 5 частини восьмої статті 126 викласти в такій редакції:

«5) боржник не погасив борги щодо сплати заборгованості із заробітної плати, аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування до початку виконання плану реструктуризації боргів боржника;»;

16) пункт 1 частини четвертої статті 133 викласти в такій редакції:

«1) у першу чергу задовольняються вимоги щодо виплати заборгованості із заробітної плати працюючим та звільненим працівникам банкрута, вимоги центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, вимоги до боржника щодо сплати аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування;»;

17) частину сьому статті 133 викласти в такій редакції:

«7. Вимоги до боржника щодо сплати заборгованості із заробітної плати, аліментів, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, щодо сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування, а також інші вимоги особистого характеру, які не були задоволені або погашені частково у процедурі задоволення вимог кредиторів, можуть бути заявлені після закінчення провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи в порядку, встановленому цивільним законодавством.»;

2. У Законі України «Про оплату праці» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 17, ст. 121)

доповнити статтею 34-1 такого змісту:

«Стаття 34-1. Компенсація працівникам у випадку неплатоспроможності роботодавця

Компенсації підлягають всі суми, належні працівникам відповідно до законодавства про працю.

Право на компенсацію мають працівники (кредитори), вимоги яких увійшли до реєстру вимог кредиторів відповідно до Кодексу України з процедур банкрутства.

Розмір компенсації не може перевищувати розміру трьох середньомісячних заробітних плат працівника за дванадцять місяців, що передують місяцю в якому порушено справу про банкрутство чи припинено трудовий договір у разі звільнення працівника до порушення зазначеної справи, при цьому максимальний розмір компенсації не може перевищувати дванадцяти мінімальних заробітних плат станом на 1 січня відповідного року.

Працівник для отримання компенсації у випадку неплатоспроможності роботодавця звертається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, його територіальних органів протягом трьох місяців після включення вимог до боржника до реєстру вимог кредиторів.

Порядок компенсації у випадку неплатоспроможності роботодавця встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Компенсація, визначена частиною першою цієї статті, виплачується працівнику центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, його територіальними органами з правом регресної вимоги до боржника.

Інші суми грошових вимог працівника, що перевищують визначений частиною третьою цієї статті максимальний розмір компенсації, задовольняються в порядку черговості, передбаченому Кодексом України з процедур банкрутства для вимог щодо виплати заборгованості із заробітної плати працюючим та звільненим працівникам банкрута.

Кошти, спрямовані на виплату компенсації у випадку неплатоспроможності роботодавця, погашаються боржником у порядку, встановленому законодавством, що регулює провадження у справах про відновлення платоспроможності боржника, для забезпечених кредиторів.»;

3. У Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України 2011 р., № 2, ст. 11)

1) пункт 2 частини першої статті 1 після слів «видами загальнообов'язкового державного соціального страхування» доповнити словами і цифрами «та компенсацію відповідно до статті 34-1 Закону України «Про оплату праці»»;

2) частину першу статті 1 доповнити пунктом 13 такого змісту:

«13) компенсація – суми, належні працівникам відповідно до законодавства про працю у випадку неплатоспроможності роботодавця, виплата яких здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, у встановленому законодавством порядку»;

3) частини першу, третю і двадцять восьму статті 8 викласти в такій редакції:

«1. Розмір єдиного внеску для кожної категорії платників, визначених цим Законом, та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування та для здійснення компенсації встановлюються з урахуванням того, що вони повинні забезпечувати застрахованим особам страхові і соціальні послуги, передбачені законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування; фінансування заходів, спрямованих на профілактику страхових випадків; створення резерву коштів для забезпечення страхових виплат та надання соціальних послуг застрахованим особам; покриття адміністративних витрат із забезпечення функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також здійснення компенсації.»;

«3. Кошти, що надходять від сплати єдиного внеску та застосування фінансових санкцій відповідно до цього Закону, не можуть зараховуватися до Державного бюджету України, крім частини, що спрямовується на здійснення компенсації, бюджетів інших рівнів та використовуватися на цілі, не передбачені законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та цим Законом.»;

«28. У разі необхідності центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах праці, трудових відносин та зайнятості населення, соціального захисту населення, за пропозицією центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, правління відповідних фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування подає

узгоджені зі сторонами соціального діалогу зміни розміру єдиного внеску для внесення їх на розгляд Верховної Ради України та [пропорції розподілу](#) за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування та для здійснення компенсації для їх затвердження Кабінетом Міністрів України.

Розрахунок розподілу єдиного внеску за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування та для здійснення компенсації проводиться на підставі звітності про нарахування єдиного внеску за результатами попереднього року.».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 01.01.2022 року.

2. Установити, що положення цього Закону застосовуються до випадків неплатоспроможності роботодавця, день відкриття провадження у справі про банкрутство якого настав не раніше дня набрання чинності цим Законом.

До компенсації у встановленому цим Законом порядку можуть бути заявлені всі належні

працівникові суми заробітної плати, передбачені законодавством про працю, колективним договором, угодою сторін, не залежно від дати виникнення відповідних зобов'язань роботодавця, щодо якого порушено справу про банкрутство.

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Голова

Верховної Ради України